

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Odalarının Web Sitesi Aracılığıyla Oda Mali Bilgi Sunumları Üzerine Bir Araştırma¹

Doç. Dr. Salim ŞENGELE
Anadolu Üniv., Eskişehir MYO.

Özet

Son yıllardaki iletişim teknolojisinde hızlı değişimler yaşanmaktadır. Artık günümüzde geleneksel iletişim araçları ile sağlanamayan hızda, sınırlar ötesi iletişim kurmak olanaklı hale gelmiştir. Bu olanağı sağlayan araçlardan birisi de internettir. İnternet sayesinde artık bilgi uluslararası düzeyde iletilmekte ve paylaşılabilir. Özellikle internette bilgi sunma açısından önemli araçlardan birisi de web siteleridir. Yeni Türk Ticaret Yasa Tasarısında işletmelere web sitesi kurma zorunluluğu getirilerek, işletme bilgilerini kamuoyuna sunumunda önemli bir araç haline gelmektedir.

Bu çalışmada muhasebe meslek odaları olarak, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odalarının kamuoyunu ve meslek mensuplarını aydınlatmak adına oda bilgilerini sunumda oda web sitelerinden ne kadar yararlandıkları araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Serbest muhasebeci mali müşavir odaları, web sitesi, mali bilgi.

JEL Sınıflaması: M41 M49, K39.

Abstract (A Research on Presenting Chamber Fiscal Information via Chambers of Certified Public Accountants' Web Sites)

In recent years, there are significant changes in communication technologies. Nowadays, it has been possible to communicate faster than it used to be in the international scale. Inter is one of the tools providing this opportunity. Through internet, it is possible to communicate and share information. One of the basic tools for presenting information is web sites. By bringing an obligation for companies to have web sites in the new draft of Turkish Commercial Code, it will be important to share the related information with the public.

In this research, it was investigated how much Chambers of Certified Public Accountants are making use of web sites in sharing and presenting chamber information.

Key Words: Web sites public accounts, chambers of certified public accountants, fiscal information.

JEL Classification: M41 M49 K39.

¹ Bu çalışma, 1.Ulusal Kurumsal Yönetim, Yolsuzluk, Etik ve Sosyal Sorumluluk Konferansında bildiri olarak sunulmuştur.

1. Giriş

Son yıllarda toplumsal yaşamda sivil toplum kuruluşlarının daha etkin bir şekilde yer aldığı görülmektedir. Sivil toplum kuruluşu, resmi kurumlar dışında ve bunlardan bağımsız olarak çalışan, politik, sosyal, kültürel, hukuki ve çevresel amaçları doğrultusunda lobi çalışmaları, ikna ve eylemlerle çalışan, üyelerini ve çalışanlarını gönüllülük usulüyle alan, kâr amacı gütmeyen ve gelirlerini bağışlar ve/veya üyelik ödemeleri ile sağlayan kuruluşlardır. Sivil toplum kuruluşları oda sendika vakıf ve dernek adı altında faaliyet gösterir. Vakıf dernekler topluma yararlı bir hizmet geliştirmek için kurulmuş yasal topluluklardır.

(http://tr.wikipedia.org/wiki/Sivil_toplum_kurulu%C5%9Fu 15.04.2009) Diğer bir deyişle, meslek odaları; meslek mensuplarının ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin gelişimini sağlamak ve meslek disiplini korumak amacıyla kurulan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır. **Tabipler Odası, Makine Mühendisleri Odası, Mali Müşavirler Odası** vb. meslek odası olarak faaliyet göstermektedirler. Dernek ve Meslek Odaları, üyeleri yanında toplumun diğer kesimlerini de etkileyecek faaliyetleri ile toplumsal açıdan önemli bir görevi yerine getirmektedirler.

(http://www.alomaliye.com/levent_gencyur_ek_meslek_odalari.htm (15.10.2009)

Meslek odaları, sivil toplum kuruluşları üçüncü sektör olarak adlandırılmaktadır. Bunlar toplum yaşamında önemli görevler yerine getirirken aynı zamanda önemli sayılabilecek düzeyde kaynak da kullanmaktadırlar. Kullandıkları kaynakların amaçlar doğrultusunda gerçekleştiği bilgisini kamuoyu ve üyeleri ile paylaşmaları beklenir. Bu konuda kamuoyu ile paylaşacakları mali bilgiler kuruluşlara olan güveni arttıracak ve sivil toplum kuruluşlarına desteği arttıracaktır. Mali bilgi paylaşımı konusunda önemli araçlardan biriside web siteleridir. Teknolojinin sağladığı bu olanak sayesinde bilgi paylaşımı geniş kitlelere hızlı ve güvenilir bir şekilde ulaştırılabilmektedir.

2. Kamuyu Aydınlatma

Dünyada 1720'li yıllara kadar uzanan "**kamuyu aydınlatma**" kavramı 20. yüzyılın başlarına kadar yavaş bir gelişme göstermiştir. 1920'leri izleyen hızlı ekonomik gelişmeler ve ülkelerin ulusal ekonomilerini yönlendirmede yeni önlemler alma gayretleri kamuyu aydınlatma ilkesi üzerinde etkili olmuştur. Özellikle 1929 ekonomik krizinin ortaya çıkışı ve sermaye piyasasının çöküşünü izleyen 4 yıl içinde sermaye piyasasının gelişmesinde ve kamunun aydınlatılmasında köklü değişiklik yaratacak düzenlemeler yapılmıştır. (Tetik, Demirel, 2002,s.1) Zaman içinde özel sektör ve kamu açısından kamuyu aydınlatma konusunda önlemler alınmış ve yasal zemine oturtulmuştur. Kamuyu aydınlatma özel sektör için " sermaye piyasasının açıklık ve dürüstlük içinde işleyişini sağlamak, tasarruf sahipleri, ortaklara ve diğer ilgililerin zamanında bilgilendirilmesini temin etmek amacıyla, sermaye piyasası araçlarının değerini ve yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek önemli olay ve gelişmelerin zamanında, yeterli ve sürekli olarak kamuoyuna açıklanmasıdır." (<http://www.spk.gov.tr>) Kamu sektörü açısından kamuyu aydınlatma ise kamu kaynakları ve bu kaynakların kullanımı konusunda kamu fonlarını ellerinde bulunduran yöneticilerin, bunları, kendilerine verilen izinler çerçevesinde ve rasyonel olarak kullandıklarının hesabını vermedir. (http://www.tesev.org.tr/projeler/kamu_denetim_metin_tebliğ1.php). Bunun yanında günümüzde sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütleri önemli sayılabilecek düzeyde mali kaynak kullanmaktadırlar. Bu bağlamda meslek örgütlerinde kamuyu aydınlatma "meslek örgütlerinin yapmış oldukları mali nitelikli işlemler sonucu muhasebede ürettikleri bilgileri zamanlı hızlı ve güvenilir bir şekilde ilgililere ulaştırılması ve kamuoyuna duyurulması olarak söylenebilir.

Kamuyu aydınlatma kavramının özünde, bir durumun açıklanması veya bir durum, olay veya faaliyet hakkında bilgi verilmesi olgusu yatmaktadır. (Eroğlu,

2003,s.7) Kamuoyuna mali bilgilerin açıklanmasıyla üyeler ve kamuoyu kaynaklarının doğru ve güvenilir bir şekilde kullanıldığı bilinci ile sivil toplum ve meslek kuruluşlarına destek ve güven artacaktır. Kamuya açıklanan bilgilerde genel olarak aşağıda belirtilen konuların olması gerekmektedir (Kepekçi,1983.s.59)

1. Kamuya açıklanan bilgiler ihtiyaç duyulan önemli bilgiler olmalıdır
2. Bilgiler objektif güvenilir ve tarafsız olmalıdır.
3. Bilgiler kamunun anlayabileceği düzeyde olmalıdır.
4. Bilgiler zamanlılık esasına uygun olarak açıklanmalı yani geçerliliğini kaybetmemeli.
5. Açıklanan bilgilerin tutarlılık (Consistency) ilkelerine bağlılığı esas alınmalıdır.
6. Kamuya açıklanan bilgilerin standart formla sunulması ve terminoloji birliğinin sağlanmış olması gereklidir.

Diğer yandan sivil toplum kuruluşları mali bilgileri zamanlı ve doğru ve güvenilir bir şekilde kamuoyuna açılması gerekir. Kaynakları kullananların aynı zamanda kaynak kullanımını konusunda hesap da vermeleri gerekir. Ayrıca hesap verme, yönetim olgusunun özünde vardır ve kaynakları yöneten her kişi, kurum veya örgütsel birimin en temel yükümlülüğüdür. Hesap verme yükümlülüğü bir çağdaşlık kriteri olarak da algılanmakta ve yönetimde çağdaşlık ile demokrasiyi buluşturmaktadır (Aksoy,2006,s 1). Mali bilgileri açıklamanın, üyelere ve kamuoyuna duyurabilmenin en iyi araçlarından birisi web siteleridir.

3. Bilgi Sunma Aracı Olarak Web Siteleri

Bilişim teknolojisi yaşamın her alanında yeni olanaklar sunmakta ve insanları değişime zorlamaktadır. Bireylerin günlük yaşantısı, geçmiş on yıllara bakıldığında hiç beklenmeyen ölçüde değişmiştir. On yıl öncesinde söz konusu olmayan pek çok yeni hizmet bugün günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur. İletişimin

her türdeki verinin iletilmesine olanak vermesi sonucu, bölgeler arası uzaklık ortadan kalkmıştır. Dünyanın herhangi bir yerindeki kişi kendisine çok uzakta bulunan bir veriye anında ulaşabilmekte ve bu veriler çok değişik alanlarda çok değişik amaçlarla kullanılabilir. (Hepkul,1999;17) Özellikle internet bireylerin, toplumun ve ekonomik yaşamda önemli derecede etkilerde bulunmaktadır. İnternet bir bilgi iletişim aracı olmanın ötesinde güçlü bir dağıtım ve ticaret aracı haline gelmiştir.(Yalçın, Demircioğlu, 2002;112) Bugün için, Amerika'nın % 71'i İnternet kullanıcısı olup (215,088,545 milyon kişi), Avrupa %59.9 (293,070,327 milyon kişi) ile bunun izlerken, Türkiye'de ise % 39.9 oranı ile 26.500.000 milyon civarında internet kullanıcısı bulunmaktadır.Dünya ortalaması internet kullanıcı ise ise nüfusa göre %21 oranındadır (wikipedia.org, 05.04.2009). Türkiye internet kullanıcısı bakımından Amerika ve Avrupa'nın gerisinde, dünya ortalamasının üstünde bir yere sahiptir. Kullanım kolaylığı, insanları teknolojik ilerlemeye entegre etmektedir. Günümüzde internet aracılığıyla önemli bir bilgilendirme aracı da web siteleridir.

Günümüzde web siteleri kuruluşların en önemli iletişim araçlarından birisi haline gelmiştir. Kuruluşların web sayfası kullanımını nedenlerini şöyle sıralayabiliriz;

- Kolayca ulaşılabilir.
- Maliyet düşüktür.
- Kullanıcılardan bilgi almak olanaklıdır.
- Sürekli yayındadır.
- Güncellenebilir
- Ulusal ve uluslar arası düzeyde yayın yapılabilir.
- Standart bir sayfa formatına bağlı kalınmaz.
- İstenildiği gibi şekillendirilebilir.
- Kapsamlı ve çeşitli konularda bilgi sunulabilir.
- Uzaktan erişim sağlanır.
- Tanıtım sağlar.
- Daha fazla kitlelere erişimi sağlar.

Web siteleri dünyaya açılan pencere ve dünya ile entegrasyonun bir aracı olarak kesintisiz olarak yayın halindedir. Bu siteleri ilgili kişilerin yanında ilgili olmayan çok sayıda kişi ziyaret etmektedir. Günümüzde, kuruluşların web siteleri aracılığıyla üyelerine hizmet etme düzeyleri artmıştır. Kamu kurumlarının kamu bilgileri yayıncı web siteleri yanında meslek kuruluşları ve odalarının da bilgilendirici web sitelerinin sayısı hızla artmaktadır. Türkiye’de 3568 sayılı “Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu” ile yasal meslek statüsünü kazanmış olan serbest muhasebecilik, serbest muhasebeci mali müşavirlik, yeminli mali müşavirlik meslekleri, mesleki olarak örgütlenmesini tamamlamış bulunmaktadır. İl bazında meslek odaları oluşturulmuş ve aynı zamanda bu odaların oluşturduğu bir birlik şeklinde örgütlenmede bulunmaktadır. İl düzeyinde oda şeklindeki mesleki örgütler web sitelerini oluşturmuş ya da oluşturmak üzere çalışmalarına başlamış bulunmaktadır. Odaların oluşturdukları bu siteler bilgi siteleri niteliğindedir. Bu siteleri oluşturma nedenleri işe şöyle sıralanabilir(Şengel,2005,176);

- Mesleki bilgi paylaşımı
- Mesleğin tanıtımı
- Küresel iletişim olanağı
- Meslek mensupları ile daha iyi iletişim
- İletişim masraflarından tasarruf
- Paylaşım, işbirliği,
- Güncel mevzuat hakkında bilgi,
- Ekonomik bilgilerin paylaşımı
- Bilimsel bilgilerin paylaşımı,
- Oda duyurularını yapma ,
- Stajlar hakkında bilgi verme,
- Oda üyelerinin görüşlerini alabilme, şeklinde sıralanabilir.

4. Araştırma Bilgileri

4.1 Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odalarının, muhasebe meslek mensuplarını ve diğer ilgili kişi

ve kurumlar ile kamuoyunu da mali bilgileri konusunda web siteleri aracılığıyla nasıl bilgilendirdikleri hakkında bilgi sunmaktır.

4.2 Araştırma Yöntemi

Bilgiye ulaşım ve bilgiyi ulaştırma aracı olarak web sitelerinin oynadığı rol kalitatif araştırma yöntemlerinden biri olan içerik analizi yoluyla belirlenmesi amaçlanmıştır. İçerik çözümlemesi, sosyal gerçeğin yazılı/açık(manifest) içeriklerinin özelliklerinden yazılı/açık(manifest) olmayan içerik özellikleri hakkında çıkarımlar yapmak yoluyla sosyal gerçeği araştıran bir yöntemdir. (Gökçe,1995;24)

İçerik analizi, 20. yüzyılın başında Columbia gazetecilik okulunda gazetelerin nicel analizine ilişkin çalışmalarıyla ortaya çıktığı kabul edilmektedir. İçerik analizi iletişimin görünen içeriğinin nesnel, sistematik ve nicel yollardan betimlenmesidir. Yorum ve çıkarımlara dayandıklarından öznel yanlar taşıyan içerik analizi tekniği aynı zamanda araştırmaların yaratıcılığına da izin vermektedir. (Babacan, 2003;159)

Bu araştırma web siteleri ziyaret edilerek geliştirilen bir değerlendirme formu üzerinde gerekli bilgilerin işaretlenmesi yoluyla yapılmıştır.

4.3 Örneklerin Oluşturulması

Türkiye deki 70 ildeki SMMMO odasının web siteleri ana kütle olarak seçilmiş, bunlardan 67 odanın web sitesi yayın halinde olduğundan incelenmiş olup, 3 ildeki web sitesi yayında olmadığından incelenememiştir. Diğer yandan 2008 yılı sonu itibarıyla 31 ilde TESMER şubesi açılmıştır. TESMER ile ilgili bilgilere SMMM odaları web sitelerinden ulaşılmaya çalışılmıştır. (<http://www.turmob.org.tr/TurmobWeb/turkce/FaaliyetRaporu/6%20tesmer.pdf>. 15.06.2009) İncelenen oda web siteleri şunlardır (15.06.2009);

ADANA	www.adana.smmmo.org.tr
ADIYAMAN	www.adiyaman.smmmo.org.tr
AFYON	www.afyon.smmmo.org.tr
AKSARAY	www.aksmmmo.org.tr

AMASYA	Hata! Köprü başvurusu geçerli değil.
ANKARA	www.asmmmo.org.tr
ANTALYA	www.antalya.smmmo.org.tr
ARTVİN	Hata! Köprü başvurusu geçerli değil.
AYDIN	www.aydin.smmmo.org.tr
BALIKESİR	www.balikesir.smmmo.org.tr
BARTIN	http://bsmmmo.org.tr
BATMAN	www.batmansmmmo.org
BİLECİK	www.bilecik.smmmo.org.tr
BİTLİS	http://bitlissmmmo.org
BOLU	www.bolu.smmmo.org.tr
BURDUR	www.burdur.smmmo.org.tr
BURSA	www.bursa.smmmo.org.tr
ÇANAKKALE	www.canakkale.smmmo.org.tr
ÇANKIRI	http://cankirissmmmo.org.tr
ÇORUM	www.corumsmmmo.org.tr
DENİZLİ	Hata! Köprü başvurusu geçerli değil.
DIYARBAKIR	www.diyarbakirsmmmo.org
DÜZCE	www.duzce.smmmo.org.tr
EDİRNE	www.edirne.smmmo.org.tr
ELAZIĞ	www.elazig.smmmo.org.tr
ERZİNCAN	www.erzincan.smmmo.org.tr
ERZURUM	www.erzurumsmmmo.org.tr
ESKİŞEHİR	www.esmmmo.org.tr
GAZİANTEP	www.gaziantep.org.tr
GİRESUN	www.giresunsmmmo.org
HATAY	www.hatay.smmmo.org.tr
ISPARTA	www.isparta.smmmo.org.tr
İSTANBUL	www.ismmmo.org.tr
İZMİR	www.izsmmmo.org.tr
K.MARAŞ	www.kmsmmmo.org.tr
KARABÜK	Hata! Köprü başvurusu geçerli değil.
KARAMAN	www.karamansmmmo.org.tr
KARS	www.karssmmmo.org.tr/
KASTAMONU	www.kastamonu.smmmo.org.tr
KAYSERİ	www.kayseri.smmmo.org.tr
KIRIKKALE	www.kirikkalesmmmo.org.tr
KIRKLARELİ	www.kirklarelissmmmo.org.tr
KİRŞEHİR	www.kirsehirsmmmo.org.tr
KOCAELİ	www.kocaelissmmmo.org.tr
KONYA	www.konya-smmmo.org.tr
KÜTAHYA	www.kutahyasmmmo.com
MALATYA	www.malatya.smmmo.org.tr
MANİSA	www.manisa.smmmo.org.tr
MARDİN	www.mardin.smmmo.org.tr
MERSİN	www.mersin.smmmo.org.tr
MUĞLA	www.mugla.smmmo.org.tr
NEVŞEHİR	www.nevsehir.smmmo.org.tr
ORDU	www.ordusmmmo.org.tr
RİZE	www.rize.smmmo.org.tr
SAKARYA	Hata! Köprü başvurusu geçerli değil.
SAMSUN	www.samsun.smmmo.org.tr
SINOP	Hata! Köprü başvurusu geçerli değil.
SİVAS	Hata! Köprü başvurusu geçerli değil.
ŞANLIURFA	www.sanlıurfa.smmmo.org.tr

TEKİRDAĞ	www.tekirdag.smmmo.org.tr
TRABZON	www.trbsmmmo.org.tr
TOKAT	www.tokatsmmmo.org/
UŞAK	www.usak.smmmo.org.tr
VAN	www.van.smmmo.org.tr
YALOVA	www.yalova.smmmo.org.tr
YOZGAT	www.yozgat.smmmo.org.tr
ZONGULDAK	www.zsmmmo.org.tr

Tablo 1: İncelenen SMMM Odaları Web Siteleri

Gümüşhane, Niğde ve Osmaniye illerindeki web siteleri yayında olmadığı için incelenememiştir. Ayrıca Siirt ili Batman'a, Muş ili Bitlis'e, Bingöl ili Elazığ'a, Kilis ili Gaziantep'e, Bayburt ili Gümüşhane'ye, Ardahan ve Iğdır illeri Kars'a, Şırnak ili Mardin'e ve Hakkari ile Ağrı illeri Van'a bağlı olduğundan web siteleri bulunamamaktadır.

4.4 Araştırma Bulguları

Bilgi siteleri olarak 67 SMMO Web sitesi (SMMM Odaları, SMMM Odaları İktisadi İşletme, TESMER, Tesmer iktisadi işletmeleri) bilanço, gelir tablosu başlıkları altında incelenmiştir. Ayrıca konsolide tablolar ve faaliyet raporları başlıkları altında da incelemiştir. Araştırmada yüzde analizi yapılmıştır.

4.4.1 SMMM Odaları Mali Bilgileri

SSMM Odaları web siteleri oda mali bilgilerini yayınlama açısından incelenmiştir. TÜRMOB web sitesinde konsolide bilanço ve gelir tablosu bilgilerine yer verilmiştir.

Ancak illerdeki SMMM Odaları web siteleri incelendiğinde Tablo-2'de görüldüğü gibi web sitelerinin bir kısmında, oda mali bilgilerine yer verilmemiştir. Kırkdokuz SMMM Odası (% 73.13) web sitesinde bilanço ve gelir tablosuna yer verirken onsekiz SMMM Odası (%26.87) web sitesinde oda mali tabloları bulunmamaktadır.

SMMM odalarının çoğunluğu mali tablolar konusunda web siteleri aracılığıyla meslek mensuplarını ve kamuyu aydınlatırken % 26.87'sinin web sitelerinde bilanço ve gelir tablosuna yer vermemiştir.

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Bilanço	67	49	73.13	18	26.87
Gelir Tablosu	67	49	73.13	18	26.87

Tablo 2: SMMM Odaları Mali Bilgileri

4.4.2 TESMER Mali Bilgileri

TESMER(Temel Eğitim ve Staj Merkezi) mali bilgileri, konsolide bilanço ve gelir tablosu olarak TÜRMOB web sitesinde yer almaktadır. Ancak illerde açılan şubeler bakımından incelendiğinde Tablo-3'de görüldüğü gibi illerdeki SMMM Odaları web sitelerinin büyük çoğunluğunda, TESMER mali bilgilerine yer verilmediği

görülmektedir. TESMER bilanço ve gelir tablosu ile ilgili bilgiler sadece onbeş (%48.38) web sitesinde yer alırken diğer onaltı (%51.62) web sitesinde bilgi bulunmamaktadır. SMMM Odaları illerindeki TESMER şubeleri ile ilgili olarak, mali tablolar konusunda web sitelerinde yeterince bilgiye yer verilmediği söylenebilir.

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Bilanço	31	15	48.38	16	51.62
Gelir Tablosu	31	15	48.38	16	51.62

Tablo 3: TESMER Mali Bilgileri

4.4.3 SMMM Odaları İktisadi İşletme Mali Bilgileri

Tablo-4'de görüldüğü gibi web sitelerinin büyük çoğunluğunda, oda iktisadi işletme mali bilgilerine yer verilmemiştir. Sadece onbeş (%22.38) SMMM Oda web sitesinde iktisadi işletme bilanço ve gelir

tablosuna yer verirken, elli SMMM Odası (%77.62) web sitesinde iktisadi işletme mali bilgilerine yer verilmemiştir. SMMM odaları iktisadi işletme ile ilgili mali bilgilerini web siteleri aracılığıyla meslek mensuplarına ve kamuoyuna açıkladığını söylemek güçtür.

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Bilanço	67	15	22.38	52	77.62
Gelir Tablosu	67	15	22.38	52	77.62

Tablo 4: SMMM Odaları İktisadi İşletme Mali Bilgileri

4.4.4 TESMER İktisadi İşletme Mali Bilgileri

İllerdeki TESMER şubeleri iktisadi işletmeleri ile ilgili olarak oda web siteleri incelendiğinde Tablo-5'de görüldüğü gibi web sitelerinin büyük çoğunluğunda,

TESMER iktisadi işletme mali bilgilerine yer verilmediği görülmektedir. TESMER iktisadi işletme bilanço ve gelir tablosu ile ilgili bilgiler sadece beş (%16.12) web sitesinde yer alırken diğer yirmi altı (%83.88) web sitesinde bilgi bulunmamaktadır.

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Bilanço	31	5	16.12	26	83.88
Gelir Tablosu	31	5	16.12	26	83.88

Tablo 5: TESMER İktisadi İşletme Mali Bilgileri

4.4.5 Konsolide Tablolar

Oda web siteleri konsolide mali tablolar bakımından da incelemeye tabi tutulmuştur. Tablo 6'da görüldüğü gibi sadece

sekiz (%11.34) web sitesinde konsolide bilanço ve gelir tablosu yer alırken diğer elli dokuz (%88.66) web sitesinde bilgi bulunmamaktadır.

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Bilanço	67	8	11.34	59	88.66
Gelir Tablosu	67	8	11.34	59	88.66

Tablo 6: Konsolide Tablolar

4.4.6 Faaliyet Raporu

SMMM Odaları web siteleri faaliyet raporlarını yayınlama bakımından da incelenmiştir. Ancak yapılan incelemede odaların web sitelerinde çok az sayıda odanın faaliyet raporunun yayımlandığı görülmektedir. İncelenen atmış üç oda web sitesinden Tablo 7'de görüldüğü gibi otuziki (%47.76) web sitesinde faaliyet

raporu yayınlanmış, otuzbeş web sitesinde (%52.24) faaliyet raporu yayınlanmamıştır. Oda mensuplarının ve kamuoyunun oda faaliyetleri hakkında bilgilenmesi açısından faaliyet raporlarının yayınlanmasında yarar vardır. Ancak bu konuda odaların hassas davrandığını söylemek güçtür.

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Faaliyet Raporu	67	32	47.76	35	52.24

Tablo 7: Faaliyet Raporu

5. Sonuç

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları ülkenin her tarafında örgütlenmiş ve 70 ilde oda kuruluşu tamamlanmıştır. Bu odaların 67 tanesinin web sitesi yayındadır. Odaların web siteleri incelendiğinde oda, tesmer ve iktisadi işletmelerle ilgili bilgilere tam olarak yer verilmediği gözlenmektedir. Halbuki 3568 Sayılı Kanunun amacı, işletmelerde faaliyetlerin ve

işlemlerin sağlıklı ve güvenilir bir şekilde işleyişini sağlamak, faaliyet sonuçlarını ilgili mevzuat çerçevesinde denetlemeye, değerlendirmeye tabi tutarak gerçek durumu ilgililerin ve resmî mercilerin istifadesine tarafsız bir şekilde sunmak, şeklinde belirlenmiştir. Bu durumda SMMM odalarının web sitelerinde odaların faaliyet sonuçları ile ilgili daha fazla mali bilgiye yer vermeleri beklenir. Ancak SMMM

oda web sitelerinin çok azında, oda mali bilgileri yanında iktisadi işletmelerle ilgili olarak üyeler ve kamuoyuna bilgi sunulmaktadır.

Diğer yandan ülkemizde internet kullanım oranı dünya ortalamasının üzerinde ancak gelişmiş ülkelere göre geri sayılabilecek bir durumdadır. Buna bağlı olarak da web sitelerinin bilgilendirme sitesi olarak değerlendirilmesinin de internet kullanım oranına paralel bir düzeyde seyrettiği söylenebilir. İnternetin sağladığı bu olanaktan yararlanarak, web sitelerinden daha etkin bir şekilde yararlanılması faydalı olacaktır.

Meslek odalarının demokratik, şeffaf ve hesap verilebilir bir yönetim anlayışını gereği olarak mali bilgileri kamuoyuna sunma konusunda web sitelerinden daha etkin olarak yararlanmaları gerekir ve bu beklenmelidir.

Kaynaklar

AKSOY Mehmet, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanunu'na Göre Kamu Kaynağının Elde Edilmesinde Görevli Ve Yetkili Olanların Hesap Verme Sorumluluğu, Yaklaşım Dergisi, Sayı: 164, Ağustos 2006.

BABACAN Muazzez, Türkiye'deki Ekonomik krizin reklam içerik analizi yoluyla değerlendirilmesi, 8. Ulusal Pazarlama Kongresi 16-19 Ekim 2003 Kayseri.

EROĞLU Cengiz Alp, Kurumsal Yönetim İlkeleri Çerçevesinde Kamunun Aydınlatılması, Sermaye Piyasası Kurulu, Yeterlik Etüdü, 2003 Ankara.

GÖKÇE Orhan, İçerik Çözümlemesi Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, 1995, s.24.

HEPKUL Ayşe, İso 500 İşletmesinin Web Sitelerinin İçerik Analizi, Yayınlanmamış Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999.

KEPEKÇİ Celal, Sermaye Piyasasının Gelişmesinde Muhasebenin Rolü, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Y. No:6 , İ.İ.B.F yayınları y.no:2, 1983, Eskişehir.

TETİK Nilüfer, DEMİREL Burcu, Yaklaşım Dergisi, Ekim, Sayı 118, 2002.

ŞENGEL Salim, Bilgi Sunma Aracı Olarak Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları Web Siteleri İçerik Analizi, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Nisan 2005.

YALÇIN Azmi, DEMİRCİOĞLU Mert, Bir iletişim aracı olarak internet siteleri:En büyük 100 Sanayi Firmasının İnternet Sitelerinin İçerik Analizi, Uludağ üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt:XXI sayı:1, 2002.

3568 Sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu.

http://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%9C%kelere_g%C3%B6re_internet_kullan%C4%B1c%C4%B1s%C4%B1_say%C4%B1s%C4%B1_listesi#cite_note-0 (05.04.2009)

<http://www.spk.gov.tr>

http://www.tesev.org.tr/projeler/kamu_dene_tim_metin_tebliğ1.php

http://tr.wikipedia.org/wiki/Sivil_toplum_kurulu%C5%9Fu 15.04.2009

http://www.alomaliye.com/levent_gencyurek_meslek_odalari.htm (15.10.2009)

<http://www.turmob.org.tr/TurmobWeb/turkce/FaaliyetRaporu/FaaliyetRaporu.htm> (15.06.2009)

Mevduat Bankalarında Cinsiyete Göre İstihdam (bin kişi)

	1990			1995			2000			2005			Haziran 2009		
	Top	Kadın	K %	Top	Kadın	K %	Top	Kadın	K %	Top	Kadın	K %	Top	Kadın	K %
Özel	68.1	24.8	36.4	63.0	25.9	41.1	71.0	34.2	48.1	78.8	41.7	52.9	82.1	44.8	54.5
Yabancı	3.0	1.3	43.3	3.0	1.4	46.6	3.8	2.1	55.2	10.6	5.8	54.7	39.9	21.8	54.5
Kamu	80.8	27.1	33.5	72.7	24.2	33.2	70.2	22.5	32.0	38.0	13.2	34.7	43.7	16.6	37.9
Toplam	152.0	53.2	35.0	138.7	51.6	37.2	164.8	68.7	41.6	127.8	60.9	47.6	165.9	83.3	50.2

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği. K %: Kadınların toplama oranı Kaynak: Milliyet, 31.7.2009.